

2012 թ. սեպտեմբերի 4-ի ՀՀ ԿԲ խորհրդի նիստին մասնակցում էին՝ ՀՀ ԿԲ նախագահ Արթուր Զավադյանը, նախագահի տեղակալ Ներսես Երիցյանը, խորհրդի անդամներ Աշոտ Մկրտչյանը, Վախթանգ Աբրահամյանը, Օլեգ Աղասյանը, Արմենակ Դարբինյանը:

Խորհրդի նիստը սկսվեց օգոստոսի վերջի դրությամբ Իրավիճակային հաշվետվության ներկայացմամբ: Քննարկվեցին գնաճի, արտաքին միջավայրի, իրական, հարկաբյուջետային և դրամավարկային հատվածների զարգացումները:

2012 թ. օգոստոսին արձանագրվել է 0.4% գնանկում, ինչի արդյունքում 12-ամսյա գնաճը կազմել է 2.5%՝ նախորդ ամսվա ցուցանիշի նկատմամբ աճելով 0.2 տոկոսային կետով և համընկնելով տատանումների թույլատրելի միջակայքի ստորին սահմանին: Օգոստոսին ևս ամսական գնանկումը, ոչ պարենային ապրանքների ու ծառայությունների գների գրեթե անփոփոխ մակարդակների պարագայում, պայմանավորված է եղել բացառապես պարենային ապրանքների գների անկմամբ (նպաստումը գնանկմանը՝ 0.4 տոկոսային կետ), որի կառուցվածքում էլ զգալի նվազում է դիտվել «Բանջարեղեն և կարտոֆիլ» ապրանքախմբի գներում՝ 9.2% (նպաստումը գնանկմանը՝ 0.6 տոկոսային կետ):

Տնտեսական ակտիվության ցուցանիշը 2012 թ. հունվար-հուլիսին՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի նկատմամբ կազմել է 7.7%: Տարվա անցած 7 ամիսների արդյունքներով տնտեսական ակտիվության աճը գերազանցել է ակնկալիքները՝ պայմանավորված արդյունաբերության և գյուղատնտեսության ճյուղերի թողարկման ծավալների՝ համապատասխանաբար 13.4% և 10.2% աճերով, ծառայությունների ոլորտի թողարկման ծավալների աճը եղել է ակնկալվածի շրջանակներում՝ 5.5%: Շինարարության ճյուղում պահպանվել է անկման միտումը՝ 5.2%:

Արտաքին ապրանքաշրջանառությունը բնութագրող ցուցանիշներից 2012 թ. հունվար-հուլիսին նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի նկատմամբ արտահանումն (ըստ առևտրի վիճակագրության՝ ՖՕԲ) ավելացել է 13.1%-ով, իսկ ներմուծումը (ըստ առևտրի վիճակագրության՝ ՍԻՖ)՝ 6.4%-ով: Ֆիզիկական անձանց ոչ առևտրային բնույթի փոխանցումների զուտ ներհոսքը նույն ժամանակահատվածում աճել է տ/տ 8.6%-ով:

Խորհրդի նիստում ներկայացվեցին նաև ֆինանսական շուկայի զարգացումները: Օգոստոսին ֆինանսական շուկայի հիմնական հատվածներում շարունակվել է միջին ամսական տոկոսադրույքների նվազման միտումը: Արդյունքում, բորսայական միջբանկային վարկերի միջին տոկոսադրույքը նվազել է և համընկել վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքի հետ՝ կազմելով 8.0%: Օգոստոսին միջբանկային ռեպո միջին տոկոսադրույքը կազմել է շուրջ 10.0%, մինչև 1 տարի մարման ժամկետով պետական պարտատոմսերի առաջնային շուկայում միջին տոկոսադրույքը՝ 9.4%:

ՀՀ արտաթույթի շուկայում օգոստոսին՝ նախորդ ամսվա միջինի համեմատությամբ ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ դրամն արժևորվել է 0.4%-ով՝ կազմելով 410.9 դրամ, Եվրոյի նկատմամբ արժեզրկվել է 0.5%-ով՝ կազմելով 509.1 դրամ, ՌԴ ռուբլու նկատմամբ՝ 1.24%-ով՝ կազմելով 12.9 դրամ:

Օգոստոսին ձևավորված դրամավարկային միջավայրը հիմնականում համահունչ է եղել Դրամավարկային քաղաքականության երրորդ եռամսյակի ծրագրի բազային սցենարին: Այսպես, փողի և դրամային զանգվածների 12-ամսյա աճերը կազմել են համապատասխանաբար 24.3% և 18.9%-ով, որոնց կառուցվածքում դրամային ավանդների աճը կազմել է տ/տ 26.6%, իսկ արտաթույթային ավանդներինը՝ 31.7% (բացառելով փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը՝ 17.4%): Օգոստոսին ևս պահպանվել են վարկավորման բարձր աճի տեմպերը՝ տ/տ 34.3%, որի կառուցվածքում շարունակում են գերակշռել արտաթույթով տրամադրված վարկերը:

Իրավիճակային հաշվետվության քննարկումից հետո խորհուրդը սկսեց քննարկումներն արտաքին և ներքին մակրոտնտեսական զարգացումների, դրամավարկային քաղաքականության ուղղությունների վերաբերյալ:

2012 թ. երկրորդ եռամսյակում Եվրոգոտում նախորդ տարվա նույն եռամսյակի նկատմամբ արձանագրվել է 0.5% տնտեսական անկում՝ առաջին եռամսյակի 0% աճի դիմաց: ԱՄՆ-ում ևս տնտեսական աճը դանդաղել է և երկրորդ եռամսյակում կազմել 1.7%՝ նախորդ եռամսյակի 2%-ի դիմաց:

ԱՄՆ ԴՊՀ-ն, ԱՄՆ-ում սպասվող տնտեսության զարգացման չափավոր տեմպերի և միջինժամկետում խարսխված գնաճային սպասումների պարագայում, օգոստոսին կրկին անփոփոխ է թողել քաղաքականության տոկոսադրույքը (0-0.25% միջակայքում)՝ նշելով ապագայում քանակական ընդլայնում իրականացնելու պատրաստակամության մասին:

Եվրոպական Կենտրոնական բանկը, հուլիսին 0.25 տոկոսային կետով իջեցնելուց հետո, օգոստոսին, տնտեսության կայունացման դանդաղ ընթացքի պայմաններում, անփոփոխ է թողել քաղաքականության տոկոսադրույքը:

2012 թ. օգոստոսին հիմնական հումքային և պարենային ապրանքների միջազգային շուկաներում, ընդհանուր առմամբ, դրսևորվել են կայունացման և թույլ գնաճային միտումներ:

Այսպես, Մերձավոր Արևելքի աշխարհաքաղաքական լարվածության պահպանմամբ և ԱՄՆ Ֆեդերալ պահուստային համակարգի կողմից քանակական ընդլայնման սպասումներով պայմանավորված՝ Brent տեսակի հում նավթի մեկ բարելի միջին գինը օգոստոսին՝ նախորդ ամսվա նկատմամբ աճել է շուրջ 9.8%-ով (տ/տ աճը կազմել է 2.9%): Ոսկու միջին գինը օգոստոսին ևս աճել է՝ 1.9%-ով (տ/տ նվազումը՝ 8.2%): Արդյունաբերական մետաղներից պղնձի միջին գինը 2012 թ. օգոստոսին նվազել է 1.0%-ով (տ/տ նվազումը՝ 16.8%):

Պարենի և գյուղատնտեսության կազմակերպության (FAO) կողմից հրապարակվող պարենի գների ինդեքսը 2012 թ. օգոստոսին մնացել է գրեթե անփոփոխ՝ նախորդ ամսվա նկատմամբ նվազելով ընդամենը 0.1%-ով, որի պայմաններում նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատությամբ նվազման տեմպերը դանդաղել են՝ կազմելով 8.9%: Բրնձի միջազգային գինը ևս օգոստոսին աճել է՝ միջինում 2.5%-ով (տ/տ նվազումը՝ 7%): Բրազիլիայում բերքահավաքի վերսկսման պայմաններում շաքարավազի միջազգային միջին գինը նվազել է 9.0%-ով, որի պարագայում նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի նկատմամբ նվազումը կազմել է 28.8%: Օգոստոսին միջին գների աճը շարունակվել է ցորենի միջազգային շուկայում՝ նախորդ ամսվա նկատմամբ միջինում 1.1% (տ/տ աճը՝ 6.9%), որը առավել խոշոր չափով դրսևորվել է հուլիսին՝ 25.1%, և արդյունքում, անցած 8 ամիսներին ցորենի գինն աճել է շուրջ 30.0%-ով: Դա անդրադարձել է ներքին գների վարքագծի վրա՝ արտահայտվելով օգոստոսին «Հացամթերք» ապրանքախմբի գների 1.3%, իսկ անցած 8 ամիսներին՝ 5.2% աճերով:

2012 թ. երրորդ եռամսյակի գնահատումներով ակնկալվում է մասնավոր սպառման ավելի բարձր աճ՝ 7.4% (նախորդ կանխատեսման 3.9%-ի դիմաց) և մասնավոր ներդրումների դեռևս փոքր նվազում՝ 2.4% (նախորդ կանխատեսման 6.3% աճի դիմաց): Պետական ծախսերի և եկամուտների գրեթե նույնքան զսպող ազդեցությունների պարագայում հարկաբյուջետային քաղաքականության ազդեցությունը համախառն պահանջարկի վրա կլինի 1.1 տոկոսային կետ զսպող:

Խորհուրդն արձանագրեց, որ արտաքին և ներքին տնտեսությունների զարգացումներն օգոստոսին ընթացել են հիմնականում Դրամավարկային քաղաքականության երրորդ եռամսյակի ծրագրի բազային սցենարին համահունչ: Չարգացած երկրների պարտքային հիմնախնդիրների քաղաքական լուծումների վերաբերյալ անորոշությունների պայմաններում, կանխատեսող հորիզոնում կպահպանվի համաշխարհային պահանջարկի ցածր մակարդակը: Մյուս կողմից, հացահատիկի միջազգային շուկայում վերջին ամիսներին գների շարունակական աճի հետևանքով պարենային ապրանքների միջազգային շուկաներում ձևավորվել է գնաճային միջավայր, ինչն արդեն մասամբ իր արտացոլումն է գտել ներքին գների վարքագծում:

Խորհուրդը գնահատեց, որ կանխատեսվող հորիզոնում պահպանվում է ներքին գների վրա ՀՀ տնտեսության զարգացումներից ակնկալվող գնաճային ազդեցությունը՝ պայմանավորված մասնավոր սպառման աճի առավել արագ տեմպերով: Վերջինս որոշ չափով կչեզոքացվի հարկաբյուջետային քաղաքականության զսպող ազդեցությամբ:

Վերջին ամիսների գնաճի զարգացումները վկայում են այն մասին, որ դրանք հիմնականում ընթանում են Դրամավարկային քաղաքականության երրորդ եռամսյակի ծրագրի բազային սցենարով, որի հիման վրա Խորհուրդն առաջնորդվում է Ծրագրում նախանշված դրամավարկային քաղաքականության հիմնական ուղղություններով: Այդ պարագայում սպասվում է, որ կանխատեսող հորիզոնում 12-ամսյա գնաճը կձևավորվի իր նպատակային ցուցանիշի շրջակայքում՝ պահպանվելով ± 1.5 տոկոսային կետ տատանումների թույլատրելի միջակայքում:

Միաժամանակ, միջբանկային շուկայում տոկոսադրույքների տատանումների նվազեցման նպատակով ԿԲ խորհուրդը շարունակում է ԿԲ կողմից ներգրավվող ավանդի և լոմբարդային ռեպոյի տոկոսադրույքների միջև եղած տարբերությունը նվազեցնելու գործընթացը՝ որոշելով 5 տոկոսային կետից այն դարձնել 4 տոկոսային կետ:

2012 թ. սեպտեմբերի 4-ի նիստում ԿԲ խորհուրդը որոշեց անփոփոխ թողնել ԿԲ վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքը՝ 8.0%: Լոմբարդային ռեպոյի և ներգրավված միջոցների տոկոսադրույքները սահմանվում են համապատասխանաբար՝ 10% և 6%:

Հաղորդագրությունից օգտվելու դեպքում հղումը սկզբնաղբյուրին պարտադիր է:

ԿԲ հասարակայնության հետ կապերի ծառայություն

հեռ/ֆաքս. 56 37 61 էլ-փոստ. mcba@cba.am www.cba.am